НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

*Беларусь,
твой народ
дачакаецца
Залацістага,
яснага дня!
М. Багдановіч.*

№ 13 (81), ЖНІВЕНЬ 2009 ГОДА

http://haradok.belarda.org - сайт нашага рэгіёна

Патрыятызм раённага маштабу

Завершылася першае паўгоддзе, якое падводзіць рысу пад выкананнем прагнозных паказчыкаў. З якімі вынікамі сацыяльна-эканамічнага развіцця наш раён выйшаў на адрэзак новага часу? Як мы справіліся з пастаўленымі на гэты перыяд задачамі, якія планы мы будуем па далейшаму правядзенню мерапрыемстваў у прызначаны Год роднай зямлі? Аб гэтым ішла размова на чарговым пасяджэнні райвыканкама напрыканцы ліпеня, якое ўзначаліў кіраўнік раённай адміністрацыі В. А. Падляшчук. Чым наш рэгіён можа ганарыцца, падводзячы вынікі адыходзячага паўгоддзя, які патэнцыял застаўся ў рэзерве, якіх пралікаў не ўдалося пазбегнуць – аналіз дасягненняў і недапрацовак ў сваім выступленні дала старшыня раённага Савета дэпутатаў І. М. Новікава. Ёсць поспехі па многіх пазіцыях – у цэлым забяспечаны рост аб'ёмаў вытворчасці, запланаванымі тэмпамі ідуць асноўныя сельскагаспадарчыя работы. Асабліва пільны кантроль узяла на сябе выканаўчая галіна ўлады за ходам нарыхтоўкі кармоў, уборцы ўраджаю, сяўбы азімых культур. А ў якасці прыярытэтнага накірунку старшыня раённага штаба па правядзенню Года роднай зямлі Ірына Мікалаеўна Новікава выдзеліла шэраг пытанняў, ад вырашэння якіх залежыць дабрабыт кожнага жыхара раёна. На яе думку, гэта праблема будзе вырашана станоўча пасля правядзення шматлікіх грамадскіх акцый і мерапрыемстваў па гісторыка-патрыятычнаму выхаванню, культурна-асветніцкай і экалагічнай дзейнасці. Для гэтага спатрэбіцца вучэбны дапаможнік "Наша Шуміліншчына", які практычна падрыхтаваны да выдання. Хутка выйдзе ў свет другое перавыданне кнігі "Памяць" – гісторыка-дакументальнайхронікі Шумілінскага раёна. У сваім дакладзе І. М. Новікава выказала занепакоенасць недастатковымі напрацоўкамі ў ідэалагічнай рабоце. Да прыкладу, амаль зусім не вядзецца ніякай працы па прапагандзе і рэкламе гісторыка-культурнай спадчыны і прыродных багаццяў раёна. Мала хто ведае пра сцяг і герб нашага раёна, няма ў продажу адпаведных друкаваных матэрыялаў і сувенірнай прадукцыі, з дапамогай якіх можна было б распаўсюджваць веды пра Шуміліншчыну. Шумілінскі край вельмі пацярпеў у часы ваеннага ліхалецця. На нашай тэрыторыі засталося нямала помнікаў і абеліскаў савецкай эпохі. І яны патрабуюць дагляду. За апошні час адрамантавалі 15 вайсковых пахаванняў. Зараз распачаліся рамонтныя работы па аднаўленню помнікаў у Язвіне і Крывым Сяле. Усяго на рэканструкцыю комплекса могілак, помнікаў і абеліскаў пайшло 40 мільёнаў рублёў. Але сродкаў не хапае: шматвайсковых пахаванняў трэба рамантаваць на тэрыторыі Сіроцінскага, Дабейскага, Обальскага і Мікалаеўскага сельсаветаў. А хто будзе праводзіць штотыднёвы дагляд за тэрыторыяй савецкіх святых месцаў? Тут трэба прымушаць на гэтыя работы хаця б школьнікаў, таму што добраахвотна насельніцтва не жадае прымаць удзел ні ў якіх акцыях. Мясцовы люд больш заклапочаны "скурна-каўбаснымі" інтарэсамі, кожны хоча мець крутую "мабілу", поўную чарку, шкварку, інамарку. У пасіўных паводзінах, раўнадушшы, абыякавасці большасці простых людзей да культуры і духоўных каштоўнасцях наогул вінавата сама цяперашняя ўлада. Цяжка паверыць у тое, што арганізацыі і чальцы працоўных калектываў добраахвотна пералічылі на добраўпарадкаванне 36,4 мільёнаў рублёў. Разам з тым засталося і шмат недахопаў. Не паўсюдна і ў прызначаныя тэрміны абкошаны прыдарожныя палосы. Засмечваюцца аўтобусныя прыпынкі. Надоечы вылавілі некалькі дзяўчат-падлеткаў, якія псавалі сцены аўтобуснага прыпынку ў Крупчыне. Іх бацькоў пакаралі штрафам – на гэтым справа і скончылася. Ды і самі чыноўнікі, маючы грошы, не прыкладаюць намаганні для таго, каб людзі не бадзяліся. З 40 мільёнаў рублёў, якія былі выдзелены на арганізацыю другаснай занятасці, асвоена ўсяго толькі 9,3. Мала пабудавана дзіцячых, гульнявых і спартыўных пляцовак, а тыя што ёсць, знаходзяцца ў бядотным стане. Да таго ж адсутнічае кантроль за падтрыманнем санітарнага парадку: службоўцы сельсаветаў і камунгаса не робяць падворны абход. Дзіўна і прыкра становіцца ад таго, што не дачакаліся абяцанай прыгажосці. Вясной пасадзілі 329 тысяч штук расады кветак, а што атрымалі? Там, дзе за імі сачылі, нешта вырасла. Дзе не было пільнай увагі, засталіся закінутыя клумбы. Няўжо нашаму народу вечна патрэбна нейкая жалезная рука, якая будзе прымушаць кожнага чалавека выконваць элементарныя нормы прыстойных паводзін? Як пазбавіцца ад выпадкаў першабытнага дзікунства? Безумоўна, міліцыянера каля кожнага слупа не паставіш, а старшыня сельсавета не будзе напамінаць кожнаму жыхару аб тым, каб той прывязаў сабаку ці забіў дзірку на плоце. Аднак, па ўсяму відаць, што мноства пытанняў пакінута на самацёк. Адны́мі загадамі і карнымі метадамі парадак не навядзеш. Трэба мяняць падыходы. Любая ўлада, якая не імкнецца да ісціны, кожны дзень хлусіць цэламу народу, прыгнятае ініцыятыўных людзей, ня здольная да пазітыўных пераменаў. Дзяржава, створаная аўтарытарным рэжымам, рана ці позна, але абавязкова развaліцца. Як шумілінцы будуць любіць Бацькаўшчыну і свой край, калі з будынка райвыканкама знялі сімвалы нацыі: беларускі сцяг і герб, а замест іх павесілі крыху перааробленую, але па-сутнасці ўсё тую ж старую савецкую сімволіку?

Алесь Шумскі.

Знайсці свой асяродак

Як жывецца людзям з абмежаванымі магчымасцямі ў сельскай глыбінцы? Жыццё інвалідаў найчасцей залежыць ад канкрэтных людзей, якія жывуць і працуюць побач з імі. Здаровыя просяць у бога міру і спакою для краіны, а хворыя павышанай увагі і здароўя. Шумілінская раённая арганізацыя грамадскае аб'яднанне "Беларускае таварыства інвалідаў" жыве вельмі актыўным і багатым духоўным жыццём. У наш дынамічны век вельмі няпроста змірыцца з уласнымі фізічнымі недахопамі, а яшчэ больш складана знайсці кантакты з іншымі інвалідамі. Бо толькі тады з'яўляецца адчуванне, што "я не адзін такі". І многія ўсё ж вырашылі падобныя праблемы дзякуючы старраннай працы старшыні арганізацыі інвалідаў Л. М. Нагібавай. Яна падказвае чальцам арганізацыі чым займацца і захапляцца. Добры арганізатар і вопытны псіхолаг, Любоў Мікалаеўна ўспрымае сітуацыю адэкватна. Сапраўды, можна бясконца нагадваць, што вялікі кампазітар Бетховен быў глухі, а ў знакамітага футбаліста Гарынча адна нага была карацей за другую на 12 сантыметраў. Але гэта адзінкавыя прыклады на мільярды. А ў звычайным жыцці людзям змогуць дапамагчы самыя простыя рэчы: цёплае слова, нейкі чыста сімвалічны падарунак. 4 жніўня Л. М. Нагібава ладзіла ў кафэ "Блюз" клубны агеньчык "Добры час". На сустрэчу былі запрошаны 23 юбіляры – людзі рознага ўзросту з абмежаванымі магчымасцямі. Завітала на агеньчык і прадстаўніца абласнога ўпраўлення Л. Г. Патапава. Яна прывезла пахвальныя лісты удзельнікам фестывалю творчасці інвалідаў. А юбіляры вярнуліся дадому з падарункамі і прыемнымі ўражаннямі ад сустрэчы. Свой крыж праз нялёгкае жыццё яны нясуць дастойна і з аптымізмам глядзяць у будучыню.

У. Арэшкін.

І ў завода бывае дзень народзінаў

Сёлета жыхароў пасёлка Обаль напаткала двайное свята: дзень будаўніка і 80-годдзе Обальскага керамічнага завода. Гэта прадпрыемства з'яўляецца асаблівым гонарам раёна. Дастаткова толькі ўспомніць, што обальская цэгла разыходзіцца па ўсёй абшары постсавецкіх краін. Закладзены нашы цаглінкі на доўгія гады і ў крамлёўскія муры, і ў храм Хрыста Збавіцеля на Паклонный гары ў Маскве. З гэтай нагоды ў пасёлку адбыліся ўрачыстыя мерапрыемствы. У летнім амфітэатры сабралася кіраўніцтва завода, спецыялісты, рабочыя, прыбылі госці з раёна і вобласці. Першым слова ўзяў дырэктар завода М. Р. Скамарохаў. Мікалай Рыгоравіч адзначыў, што цяпер завод перажывае складаны перыяд – сусветны крызіс закрануў і обальскае прадпрыемства. Аднак кіраўніцтва завода ўпэўнена, што з дапамогай перадавых сучасных тэхналогій прадукцыя завода будзе запатрабавана на рынку. А гэта азначае, што не будзе масавых звальненняў у працоўным калектыве. Затым працоўны калектыў віншавалі за плённую працу намеснік старшыні райвыканкама В. А. Байда, старшыня віцебскага абласнога саюза наймальнікаў А. Г. Каралёў, старшыня Обальскага сельсавета М. Л. Петручэня, дырэктар Обальскай сярэдняй школы А. М. Штокін. Запрасілі на свята і ветэранаў працы, пры гэтым былым дырэктарам былі ўручаны каштоўныя падарункі. Жыхары Обалі святкавалі юбілей завода ў парку. Тут для іх працавалі атракцыёны, райспажыўтаварыства прапанавала пакупнікам розныя прысмакі і ласункі. На сцэне быў дадзены канцэрт самадзейных артыстаў обальскіх і шумілінскіх Дамоў культуры. Хочацца верыць, што наш "флагман" шумілінскай эканомікі чакае лепшая будучыня. Віншуем і мы ўсіх работнікаў керамічнага завода са святам і пажадаем удачы ў працы, добрага настрою, моцнага здароўя, фінансавага дабрабыту і шчасця!

А. Прылуцкі.

РАЗВІЦЦЁ ГАНДЛЁВЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ

Каб павялічыць розьнічны тавараварот, трэба пашыраць агульную сетку гандлёвых плошчаў па ўсяму раёну. Зразумела, што з-за невялікай колькасці насельніцтва ў райцэнтры нявыгадна будаваць буйныя гандлёвыя цэнтры – супермаркеты і гіпермаркеты. Аднак і ў Шуміліне жыццё на месцы не стаіць. Гандлёвыя арганізацыі ў нашым раёне развіваюцца ўпоравень з часам. Бясспрэчна, да ўкаранення прагрэсіўных формаў і метадаў продажу тавараў з аказаннем шырокага спектра паслуг яшчэ далёка. Праўда і тое, што своечасова праводзіцца рамонт і рэканструкцыя ўжо існуючых аб'ектаў гандлю і грамадскага харчавання. Тым не менш на Шумілінщчыне паступова ствараюцца новыя розьнічныя гандлёвыя кропкі. Сярод сучасных а'б'ектаў грамадскага харчавання асаблівай увагі заслугоўвае адкрыццё кафэ прыдарожнага сервісу "Караван". Даўно наспеў час такой формы абслугоўвання насельніцтва.. Раней у Шуміліне і Обалі дзверы для пакупнікоў расчынялі прыдарожныя магазіны, як адноўленыя, так і пабудаваныя на новым месцы. Звычайна крамы такога тыпу працавалі без абедзенага перапынку і без выхадных. А кафэ "Караван" працуе з 9 гадзін раніцы да 3-х гадзін ночы. Кіраўнік райвыканкама В. А. Падляшчук, які ўдзельнічаў ва ўрачыстым адкрыцці кафэ, заверыў прысутных, што гэты аб'ект зможа прывабіць да сябе мясцовых жыхароў і гасцей раёна. Павіншаваўшы гаспадыню кафэ В. А. Манукян, Вальдэмар Антонавіч перадаў ёй сімвалічны ключ. Падзея важкая яшчэ і тым, што пры аб'екце створана 19 дадатковых рабочых месцаў. А нам застаецца толькі пажадаць прадаўцам плёну ў рабоце, мноства пакупнікоў і добрай выручкі.

Я. Вайтовіч.

Вынікі апошняга апытання на сайце http://haradok.belarda.org/

Ці лічыце Вы суды незалежнымі ад вертыкалі?

Так	14%
Так, але сумняваюсь	4%
Залежаць часткова	8%
Поўнасцю залежаць	72%
Ня ведаю	2%

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце бясплатную падпіску.

Рэдакцыя газеты «Світа-нак» змяшчае бясплатныя абвесткі чытачоў выдання. Дзеля размяшчэння абвесткі запоўніце купон або патэлефануйце ў рэдакцыю.

Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Світанак».

НА ТОЕ ЯНЫ І АБЯЦАНКІ...

У аграгарадок Амбросавічы завітаў адзін з кіраўнікоў вышэйшых эшалонаў прэзідэнцкай вертыкалі – дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па Віцебскай сельскай акрузе № 21 Васіль Міхайлавіч Байкоў. У сельскім Доме культуры адбылася сустрэча дэпутата з выбаршчыкамі. У клуб былі запрошаны кіраўнік сельгаспрадпрыемства СВК "Прыазёрны" В. В. Юхнавец, намеснік старшыні райвыканкама А. М. Мядзвецкі, дэпутат Дабейскага сельсавета М. П. Ліскоў, рэдактар раённай газеты "Герой Працы" Аліна Пятрова. Галоўным пытаннем, якое набалела не толькі выбаршчыкам, але і раённым уладам, была праблема ацяплення шматпавярховых дамоў у вёсцы Амбросавічы. Гэтыя дамы дзесяць гадоў таму належалі калгасу, былі падключаны да калгаснай кацельнай. Калі калгас канчаткова развaліўся і трапіў пад узбуйненне, дамы перадалі на баланс УП ЖКГ. Кацельня на той час ужо прыйшла ў заняпад, а грошай на яе рэканструкцыю не выдзелілі. Тады мясцовая адміністрацыя не прыдумала нічога лепшага, як дазволіць жыхарам шматпавярховак будаваць ў кватэрах грубкі. Людзі, каб не замерзнуць, пачалі ратавацца ад холаду. Будавалі з цэглы грубкі: ламалі ў кватэрах сцены, прабівалі столь - трэба ж было некуды выводзіць дым. Але такое ацяпленне аказалася малаэфектыўным: колькі дроў не спальвай, усё роўна вышэй +12-14 градусаў тэмпература ў кватэры не падымалася – дом стары, панэльнага тыпу, складзены яшчэ ў пачатку 80-х гадоў. У мінулым годзе вяскоўцам нарэшце пашчасціла: пачалося будаўніцтва аграгарадка. Начальства неаднаразова абяцала людзям, што будзе праведзена бясплатная газіфікацыя не толькі новых дамоў, але і старых шматпавярховах. І правілі: газавыя катлы ўстанавілі ўсяго ў некалькіх новых асабняках. Такія адносіны да справы выклікалі ў людзей абурэнне. Пачалася барацьба за сацыяльную справядлівасць: каля трох дзесяткаў жыхароў цэлы год падавалі скаргі і калектыўныя зварoты ў розныя інстанцыі. Чыноўнікі арганізавалі кругавую абарону: перакладвалі вырашэнне праблемы з адной арганізацыі на другую, а затым памянялі тактыку і перайшлі на адпіскі. У рэшце рэшт з невырашальнай для раённай улады праблемай жыхары звярнуліся да дэпутата "Палаткі" В. М. Байкова. Васіль Міхайлавіч на сустрэчы паведаміў сельскім выбаршчыкам, што кіраўнікі раёна ведаюць пра іх бядотнае існаванне і гэта сітуацыя яго асабіста вельмі непакоіць. Намеснік старшыні райвыканкама не стаў займацца дэмагогіяй і выказаўся больш канкрэтна. А. М. Мядзвецкі цвёрда заявіў, што грошай на газіфікацыю дамоў патрэбна каля 400 мільёнаў рублёў, а такіх сродкаў у раёне няма. Разгарэлася дыскусія. Выбаршчыкі, асабліва жанчыны-пенсіянеркі пачалі вінаваціць начальства ў неэфектыўным укладані дзяржаўных сродкаў. Маўляў, навошта столькі грошай убухалі ў новы аграгарадок? Каму ён патрэбен? Калгас ніколі не разлічыцца за яго, тым больш, што церпіць страты, а яго даўгі дзяржаве пастаянна растуць. Лепш бы адрамантавалі як след старыя дамы і падвялі да іх прыродны газ. Да таго ж моладзь пакідае вёску, а людзі, якія адпрацавалі па 30-40 гадоў павінны пакутаваць ад холаду. Васіль Міхайлавіч Байкоў уважліва выслухаў усе скаргі і абяцаў знайсці грошы на закупку абсталявання для газіфікацыі дамоў. Прысутным было абвешчана, што работы пачнуцца прыкладна праз месяц. Памочнік дэпутата В. А. Бурдзей узяў пытанне пад кантроль і для сувязі з грамадзянамі пакінуў дэпутату Дабейскага сельсавета М. П. Ліскову нумар тэлефона. Пасля чаго пачаўся прыём грамадзян па асабістых пытаннях. Дарэчы, намеснік старшыні райвыканкама А. М. Мядзвецкі ўсе ж такі намякнуў жыхарам Амбросавіч пра нарыхтоўку дроў. Дровы на вёцы ніколі лішнімі не бываюць.

А. Шчамлёў.

ДЭМАГРАФІЧНАЯ БЯСПЕКА АБО ФІЗІЧНАЕ ВЫЖЫВАННЕ?

Гісторыя развіцця еўрапейскіх народаў паказвае, што на працягу стагоддзя кожны народ пры больш-менш звычайных (сярэдніх) умовах існавання (гэта значыць улічваючы войны і моры) павялічыў колькасць свайго насельніцтва ў два разы. Тэрыторыя цяперашняй Рэспублікі Беларусь амаль у сем разоў большая за плошчу Бельгіі, але колькасць насельніцтва аднолькавае, што ў Бельгіі, што ў Беларусі. Ці напрыклад, тэрыторыя сучаснай Беларусі толькі на 19 адсоткаў меншая за плошчу Велікабрытаніі, але насельніцтва ў шэсць разоў меншае. Тэрыторыя цяперашняй Украіны амаль у тры разы большая за плошчу Беларусі, але насельніцтва больш у пяць разоў і г. д. У сярэднім поясе Еўропы такога анамальнага стану, як у Беларусі, не назіраецца ні ў адной краіне. Пагражальная дэмаграфічная становішча склалася і ў Шумілінскім раёне. Насельніцтва нашага раёна штогод змяншаецца на 500-600 чалавек. Варта адзначыць, што найбольш высокімі тэмпамі зніжаецца колькасць сельскага насельніцтва. Прычыны небяспечнай дэмаграфічнай сітуацыі вядомыя. За чатыры месяцы бягучага года ў раёне памёр 181 чалавек (у адпаведным перыядзе 2008 года памерлі 147 чалавек). На першым месцы па прычынах смяротнасці, як і па ўсёй вобласці, - хваробы сістэмы кровазвароту (40,3%). Другое месца займае старасць. Па гэтай прычыне пайшлі з жыцця 33 чалавекі. Усім памерлым было больш за 80 год. Насельніцтва раёна старэе: больш за 30% жыхароў – людзі пенсійнага ўзросту. На трэцім месцы – няшчасныя выпадкі, траўмы і суіцыды. За чатыры месяцы загінула 25 чалавек. Імклівa вырасла колькасць людзей, якія скончылі жыццё самагубствам. За апошні перыяд было зарэгістравана 11 выпадкаў суіцыду. Наш раён паставіў своеасаблівы рэкорд: 8,66 смяротных выпадкаў на адну тысячу насельніцтва (пры абласным паказчыку 5,55) – самая высокая лічба ў вобласці. Безумоўна, не ўсё залежыць ад уладаў, дактароў і сацыёлагаў. Чалавек сам павінен весці здаровы лад жыцця, берагчы сваё жыццё, клапаціцца пра сваю будучыню. Аднак ёсць і яшчэ адна цікавы паказчык, які сведчыць аб дынаміцы развіцця нашага раёна. За два гады колькасць маладых людзей скарацілася на 400 чалавек. Сам старшыня райвыканкама В. А. Падляшчук вымушаны быў прызнаць, што вельми верагодна моладзь адчувае сябе ў нашым рэгіёне няўтульна і некамфортна. І хаця апошнім часам робіцца ўсё магчымае, каб моладзь заставалася працаваць і жыць у раёне, людзі доўга не затрымліваюцца. Найперш з'язджаюць маладыя высокакваліфікаваныя спецыялісты. Вальдэмар Антонавіч перакананы, што мала забяспечыць маладых толькі жыллём і стабільнай невялікай зарплатай. Да гэтага трэба дадаць годныя, сучасныя умовы працы і пражываня, выхадныя на сяле, службовы транспарт, магчымасць цікава правесці вольны час. Да таго на ўсё гэта не хапае фінанасаў. Пад пільным зрокам мясцовай ўлады ішло выкананне праграмы "Моладзь ШумілінШчыны" на 2006 – 2010 гады. І, як паказала практыка, ў цэлым па раёне з рэалізацыяй праграмы ў жыццё мясцовыя чыноўнікі пакуль што не справіліся.

Алесь Прыбярэжны.

ЯК ЛОДКУ НАЗАВЕШ, ТАК ЯНА І ПАПЛЫВЕ

Маладыя людзі з лукашэнкавай арганізацыі БРСМ вырашылі пакатацца на катамаранах Анатоля Бычкова. У камерсантаў, як кажуць, грошы не пахнуць. Якая ім розніца, хто будзе катацца на іх лодках: камуністы, фашысты, нацыяналісты, лібералы – абы добра плацілі. І гаспадар аграэкасялібы ў сваю чаргу прыязна прадаставіў нашчадкам камсамолу плаваючыя сродкі. Падарожжа па рацэ Обаль арганізавалі нашы местачковыя кіраўнікі з раённага камітэта ГА БРСМ сумесна са сваімі калегамі з Лёзненскага раёна. Здавалася б, што тут заганнага, калі моладзь знаёміцца з суседзямі, з прыродным харaством нашага краю, ці проста адпачывае пасля цяжкой працы або складанай вучобы. Але "камітэтчыкі" маладзёвага саюза не маюць права адпачываць, як усе нармальныя абывацелі. Ім неабходна самазацвярджэнне сваёй наменклатурнай асобы на самым вышэйшым узроўні. Таму не выпадкова яны выкарысталі для гэтай меркантыльнай мэты гістарычныя падзеі Другой Сусветнай Вайны. Самі сябе назвалі камандай, а паход прысвяцілі чарговай прапагандысцкай акцыі савецкай бюракратыі: "65 гадавіна вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і Год роднай зямлі". Трэба ж паказаць усяму раёну, што "бэрэсээмаўцы" дабра разбіраюцца ў вялікай палітыцы і складанай, драматычнай і надзвычай трагічнай гісторыяграфіі беларускага этнаса. Толькі наўрад ці даведаюцца калі-небудзь неакамсамольцы пра сапраўдную гісторыю Беларусі. Навошта ім такія высокія паняцці як праўда, ісціна, свабода, дэмакратыя, нацыянальная самасвядомасць? Зараз за гэта можна дорага заплаціць. А эксплуатацыя дзіцячык казак пра расейскія імперыялістычныя войны зараз выгадна. Будзь прасцей, гнiся ніжэй, маўчы цішэй і будзеш жыць лепш за усіх!"Плюй на нижнего, толкай ближнего, пресмыкайся перед высшим" – вось яна асноўная формула поспеху савецкага чалавека. Менавіта для гэта служыць міф пра "вялікую айчынную вайну". Але само жыццё падказвае, чаго вартыя такія акцыі – яны прыводзяць да фармалізму, бяспамяцтва, паказухі, асмейвання нацыянальных ідэалаў і сімвалаў. Камуністы кожны дзень забівалі галовы народу гераізмам бальшавікоў, а што засталося ў свядомасці простага чалавека? Зараз ужо і анекдотаў пра Васіля Іванавіча Чапаева і Пецьку з Ганкай ніхто не расказвае. Кажуць, што самы лепшы доктар – гэта час, ён расставіць усё на свае месцы . На жаль, гэта ўсяго толькі іллюзія. Пакуль што не знайшлі сродкаў лячэння ад СНІДу, але амерыканскія вучоныя ўжо расшыфравалі генетычны код гэтага вірусу. Але дзве каланіяльныя заразы – расейшчына і савецтызм на Беларусі па-ранейшаму працвітаюць неўміручай славай.

Аляксандр Шчамлёў.

АБ'ЯВЫ

Прадам

Шумилино. Дом площадью 50 кв. м, участок 24 сотки, с гаражом (в гаражном кооперативе). Тел (02130) 4-14-05. Тел. 8-029-219-68-22 (МТС)

Автомобиль Мазда-625, 1986 г. в., 2.0D, ц/з, зимние шины, 1.500 у.е., торг.

Тел. 9-029-924-60-77. Тел. (02130) 3-46-30

Фиат-Мареа-Уикеад, 1997г.в. 1.6i бензин, тёмно-синий металлик, 6 л. на 100 км, конд. Климат, э/стёкла, ABS 2 airbag/ в отличном техсостоянии 3. 500 у/е/ Тел. 8-033-614-60 МТС.

Брацкія народы

У гарадскі пасёлак Обаль завітала дэлегацыя з Нямеччыны. Нямецкі горад Фрыдрыхсхафен і наша мястэчка Обаль яшчэ з савецкіх часоў з'яўляюцца гэтак званымі гарадамі-пабрацімамі. Замежных гасцей прымала старшыня раённага Савета дэпутатаў І. М. Новікава. Ірына Мікалаеўна наладзіла экскурсію для нямецкіх гасцей на Обальскі керамічны завод. У якасці экскурсавода на заводзе выступіла намеснік дырэктара прадпрыемства Г. І. Бабахіна. Яна распавяла дэлегатам аб сваім прадпрыемстве: ад гісторыі і пра тое, якую прадукцыю выпускаюць і куды прадаюць. Затым гасцей азнаёмілі з выставачнай залай Обальскага керамічнага завода. Пры чым турысты былі ў захапленні ад сюжэтных керамічных вырабаў. Некаторыя з вырабаў нямецкія госці атрымалі ў падарунак. Не забылі наведаць і музей обальскага падполля. Надалей візіцёры пабывалі ў Обальскай сярэдняй школе з дзіцячым прытулкам, дзе іх гасцінна прыняў дырэктар установы Аляксандр Мікалаевіч Штокін. Дырэктар у сваю чаргу арганізаваў для замежнай дэлегацыі экскурсію па школе. Абальчане мяркуюць, што наступная сустрэча пабрацімаў адбудзецца ў горадзе Фрыдрыхсхафен.

С. Горкі.

ХАЙ ХОЦЬ СВІННІ ЗАЖЫВУЦЬ ПА-ЕЎРАПЕЙСКУ!

Лукашэнка абвясціў перабудову і нават рэвалюцыю ў свінагадоўлі. Пра гэта заяўлена 7 жніўня ў Ляхавіцкім раёне.

«У свінагадоўлі з вашай гаспадаркі пачынаецца рэвалюцыя. Мы выбралі галандскія і дацкія тэхналогіі ў якасці ўзору, паводле якога будзем перабудоўваць усю свінагадоўлю Беларусі», — паведаміў галоўны начальнік дырэктарцы аграпрадпрыемства «Белдан».

Таксама абяцана, што да 1 студзеня 2010 года цалкам на еўрапейскія нормы выйдзе будаўнічая галіна. Карацей, «з 2011 года, я упэўнены, мы будзем жыць, як у Еўропе, падцягнуўшы і іншыя напрамкі».

Няцяжка здагадацца, што гаворка ідзе выключна пра галіны эканомікі. Тут кіраўніцтва краіны відавочна саспела да высновы, што «вось узор... нічога прыдумляць не трэба, мы ўжо бяром гатовыя тэхналогіі. Сёння іх трэба выцягваць з Еўропы».

Заўважце: калі датычна замежнай палітыкі нядаўна абвешчана, што мы, маўляў, не будзем рабіць выбар між Расіяй і ЕС, то ў галіне тэхналогій альтэрнатывы няма.

У свінагадоўлі, як бачым, загадана без роздуму браць галандскія і дацкія ўзоры. Будаўнікі таксама мусяць арыентавацца на заходнія стандарты.

Наверсе выдатна разумеюць, што Расія нас не мадэрнізуе. З ёй застаецца хіба вазваць за рынак збыту пераважна састарэлага тавару.

Што ж, настрой на гаспадарчую мадэрнізацыю, калі адкідаецца ўсялякая ідэалагічная лухта, можна толькі вітаць.

Але згадваецца нядаўні выступ Лукашэнкі перад кіраўнікамі дыпмісій, калі ён імпэтна даводзіў, наколькі шкодна ўкараняць у нас заходнія ўзоры дэмакратыі. Маўляў, «важная ды патрэбная не вонкавая "дэмакратычная" абалонка. І тым болей не прывезеная і не накінутая звонку. Такая спехам прывітая дэмакратыя няўстойлівая…». Яшчэ болей, «такія "мічурынскія" практыкаванні робяць цяжкапапраўную шкоду краіне, эканоміцы і, у рэшце рэшт, народу».

Карацей, у свінагадоўлі тэхналогіі краін ЕС — самае тое, а вось у палітыцы — гарай за свіны грып.

Мо хто патлумачыць уцямна: чаму тутэйшым свінням еўрастандарты пасуюць, а вось тутэйшаму люду — шкодныя?

Калі ж сур'ёзна, то вялікае пытанне, наколькі запрацуюць тыя суперпупертэхналогіі, калі вёска спілася, а начальства ведае толькі мацюкі ды пугу.

Аляксандр Класкоўскі.

Прызначаная дата правядзення

Адбыўся чарговы аргкамітэт Беларускага еўрапейскага форуму пад кіраўніцтвам намесніка старшыні Руха "За Свабоду" Юрася Губарэвіча. Галоўным вынікам паседжання стала прызначэнне даты правядзення Форуму – мерапрыемства мае адбыцца 14 лістапада 2009 года.

Да пачатку лістапада ў Беларусі мусяць прайсці рэгіянальныя сходы, на якіх будуць вылучаныя дэлегаты на Беларускі еўрапейскі форум. Цяпер пададзена 86 заявак на правядзенне сходаў па ўсёй краіне. Першыя рэгіянальныя сходы ўжо адбыліся ў Смалявічах і Клецку. Ад гэтых рэгіёнаў дэлегамі былі абраныя сем чалавек.

Аргкамітэт Беларускага еўрапейскага форуму зацвердзіў квоту прадстаўнічасці дэлегатаў, ўзор сымболікі і дакументаў Форуму. Цягам бліжэйшага тыдня распачне працу сайт форума – на ім можна будзе не толькі знайсці інфармацыю пра само мерапрыемства, але і зарэгістравацца сябе як удзельніка рэгіянальнага сходу па вылучэнні дэлегатаў. Арганізатары разлічваюць, што агулам ў Форуме возьмуць удзел каля тысячы чалавек.

Бліжэйшым часам на Беларускі еўрапейскі форум таксама будуць запрошаныя замежныя госці: дэпутаты Еўрапейскага парламенту, прадстаўнікі іншых структураў Еўразвязу і дыпламатычнага корпусу краінаўЕЗікраінаў-удзельніц Усходняга Партнёрства, палітыкі, прадстаўляючыя нацыянальныя парламенты. Нагадаем, што адно з першых запрашэнняў было перададзенае Старшыні Еўрапейскага парламенту Ежы Бузэку непасрэдна ад лідэра Руху "За Свабоду" Аляксандра Мілінкевіча.

Беларускі еўрапейскі форум мае на мэце мабілізаваць прыхільнікаў і аб'яднаць патэнцыял беларускіх праеўрапейскіх сілаў, а таксама падтрымаць паўнавартасны ўдзел Беларусі ў праграмах еўрапейскага супрацоўніцтва і інтэграцыі.

«ИРА, У МЕНЯ ЗАСКОК»

Кирилл Борисенко, «Белгазета»

На недавнем совещании с руководителями белорусских загранучреждений Александр Лукашенко посетовал, что секретари в приемных до сих пор бросают трубки телефонов, услышав иностранную речь. «Как же мы собираемся побеждать на иностранных рынках? Ждать, пока они заговорят по-нашему? То, что в стране нужна системная кадровая ротация, это факт», - подытожил президент. Корреспондент «БелГазеты», позвонив в приемные руководителей ряда белорусских предприятий, задал один вопрос: «I'd like to talk to someone about your investment portfolio and discuss some plans about creating a joint-venture with your enterprise» («Я бы хотел поговорить о вашем инвестиционном портфеле и обсудить планы создания совместного предприятия»).

РУП «Оршанский инструментальный завод»

- А по-русски можно? Нет… Я ничего не понимаю просто. Давайте вы нам на факс сбросите, что вы хотите. Fax! На fax! Yes? Так, подождите, я уже забыла английский язык. 216886. Значит, one-two-one… (one-two-three-four-five…) six! (seven…) Так, подождите секундочку… (Звонит по внутреннему телефону.) Ира, у меня заскок - как «8» по-английски? Так, быстро давай - неудобно, человек звонит. Эйч! Или не «эйч»? After seven! Еще раз - after seven и потом - six.

ОАО «Брестский чулочный комбинат»

- One moment (зовут еще кого-то). No.

- I'll call back later(Перевод «БелГазеты»: Я перезвоню позже).

- No.

- I'd like to talk to someone… (Перевод «БелГазеты»: Мне бы хотелось поговорить с кем-нибудь).

- No.

ОАО «Ковры Бреста»

- ... (положили трубку).

ОАО «Витебские ковры»

- ... (положили трубку).

ЗАО «Пинскдрев»

- Let's proceed this way: you will send us your proposals, I will translate them and submit them to our director. Are you familiar with our specialization? We are open to foreign investment, but we like first get proposals from your side. I am the director of the export and import department, my name is Victor Filippsky. Write, please, e-mail: exportline@pinskdrev.by (Перевод «БелГазеты»: Давайте сделаем следующим образом. Вы вышлите ваши предложения, я их переведу и предоставлю нашему директору. Вы знакомы с нашей специализацией? Мы открыты для иностранных инвестиций, но мы сначала хотели бы получить предложения с вашей стороны. Я директор департамента экспорта и импорта, меня зовут Виктор Филипский. Запишите, пожалуйста, e-mail: exportline@pinskdrev.by).

РУП «Кристалл» (Минск)

- Sorry, I don't speak English.

ОАО «Коммунарка» (Минск)

- One moment. Price, да? Repeat. Repeat after me, for me (Перевод «БелГазеты»: Один момент. Цена, да? Повторите. Повторите за мной, для меня). Повтори для меня, repeat. My plant «Коммунарка» (Перевод «БелГазеты»: Наш завод «Коммунарка»). На английском языке… Call, please, later («Позвоните, пожалуйста, позже»).

РАЗРУХА В ГОЛОВАХ

Правительство — как ребенок: бешеный аппетит с одной стороны и полная неадекватность с другой.

Рональд Рейган.

Неожиданное принятие и такая же неожиданная отмена постановления правительства № 991 дает богатую пищу для размышлений об уровне управленческих решений в верхах государственной власти. Причем, интересно не то, почему оно было отменено, это как раз самоочевидно, а то, почему оно было принято. Члены правительства так и не смогли внятно объяснить, для чего было издано постановление № 991.

Напомню, что этот документ в одночасье запретил институт посредников в экономике, говоря конкретнее, поставил вне закона оптовую торговлю. Постановление вступало в силу с момента опубликования, т.е. с 1 августа. А между тем документ был подготовлен неряшливо, там много нечетких формулировок, поэтому он нуждался в дополнительных разъяснениях.

Самое главное, с момента публикации документа оптовой торговлей могли заниматься только те торговые представители, которые должны были значиться в специальном перечне, предполагалось, что он станет дополнением к постановлению. Но этого перечня не оказалось, и непонятно, когда он мог бы появиться. Чтобы попасть в этот список, необходимо было согласование с вице-премьером. Если следовать буквальной логике постановления, то с 1 августа и до появления перечня поставщиков оптовая торговля в стране прекращалась. Иначе говоря, если бы документ стал реализовываться, то экономическая жизнь в Беларуси была бы парализована.

Правительственное постановление № 991 не только противоречило объявленному курсу на либерализацию, но и саботировало выполнение главной задачи, провозглашенной властями: разгрузить переполненные склады предприятий. Совсем недавно президент обратился к предпринимателям с просьбой помочь избавиться от складских запасов. А постановление № 991 наоборот, фактически максимально затрудняло решение этой проблемы.

Когда стала ясна вся абсурдность документа, члены правительства стали откручивать ситуацию назад, на ходу придумывать пояснения, не прописанные в постановлении. Премьер С. Сидорский стал говорить, что оно касается только госпредприятий. Но было уже поздно.

А. Лукашенко отстранился от причастности к этому документу, потребовал разобраться, переложил вину за его появление на правительство. Однако это дистанцирование от непопулярного решения — скорее игра на публику. Потому что, во-первых, все мало-мальски важные государственные решения санкционируются Администрацией президента. К тому же глава государства у нас отвечает за все.

Во-вторых, министр экономики Н. Зайченко, комментируя это постановление, совершенно справедливо сослался на требования А. Лукашенко. Действительно, президент, вопреки законам экономики, уже много лет ведет борьбу с посредническими структурами. Еще в сентябре 1998 года он издал распоряжение, в котором поручил Комитету государственного контроля «исключить посредничество внутри республики» и выразил намерение разобраться с посредниками «во внешнеэкономических отношениях». Поскольку задача оказалась нерешаемой, Лукашенко возвращается к ней снова и снова. В 2004 году он опять дает команду ликвидировать посреднические структуры в течение полугода: «И я буду рад услышать со второй половины этого года, что в нашей стране разного рода жулья, которое берет и перепродает, не будет». А теперь правительство лишь довело до логического конца, т. е. до абсурда указание президента.

В-третьих, постановление № 991 следует в русле утвержденного президентом курса на протекционизм, борьбу с импортом. Это стало идеей фикс в деятельности правительства. Поэтому, опять же, документ логически вытекает из этой протекционистской идеологии. Дескать, если уж вырубать импорт, то под корень.

Какие выводы можно сделать из этой трагикомической истории, печального опыта правительственного грехопадения? Прежде всего, кризис высветил, вывернул наружу все пороки механизма госуправления, которые кое-как скрывались, прятались в период экономического благополучия. Правительство, власти вообще просто растерялись, потеряли ориентиры. То принимается законодательный акт, призванный либерализовать хозяйственную жизнь, то тут же издается другой документ, предполагающий ужесточение административных методов управления. Иначе говоря, власти лихорадочно и беспорядочно дергают за разные рычаги управления государственной машины, в результате чего она дергается во все стороны, грозя свалиться в обочину. Закономерная логика деградации бюрократической системы. Белорусский экономический механизм сегодня — это очаг управляемого хаоса.

Вывод второй. Хотя широко разрекламирован курс на либерализацию экономической жизни, эта политика дается властям с трудом. Ресурсы по самоизменению системы пока выглядят ограниченными. Она все же запрограммирована на административные методы управления, они натуральны, заложены в код механизма принятия решений. Либеральные документы принимаются вынужденно, под давлением либо МВФ, либо зарубежных инвесторов. Но как только система переходит в режим автопилота, то на выходе получается постановление № 991.

Вывод третий. История с принятием этого документа ярко демонстрирует всю ущербность нынешней политической системы, модели государственного управления. В ней отсутствуют сдержки и противовесы, элементарная страховка, отделтехнического контроля, то, что специалисты-системщики называют механизмом «защиты от дурака». В нормальном государстве эту функцию выполняет разделение властей, политическая оппозиция, независимые СМИ. У нас же ничего этого нет. Вот и получаем такие ляпы.

Объяснение самого А. Лукашенко появления этого документа просто изумительны. «Стали разбираться, кто постановление готовил. Оказалось, один «деятель» по указке премьер-министра подготовил этот документ, бросил ему на стол и назавтра уехал в отпуск. Спросить даже не с кого». Вдумайтесь в ситуацию. Один «деятель» придумывает глупость, и через премьера запускает ее на всю страну, ставит на уши хозяйственную систему. А механизм выявления и отбраковки ошибок отсутствует. И сколько таких законов, декретов, указов, постановлений было принято за последние 15 лет и действует поныне, поскольку они не вызвали такой бурной реакции бизнес-структур и директората.

А ведь одним из главных своих достижений А. Лукашенко считает установление сильной власти, наведение порядка в стране. Теперь мы видим, к чему приводит власть, неконтролируемая обществом.

В любой стране правительство — это базовый социальный институт. После того, что произошло, доверия к нашему правительству нет никакого. Оно становится просто опасным для общества. Кто может поручиться, что с ним не случится очередной вывих, способный парализовать экономическую жизнь в стране, распугать и так немногочисленных зарубежных инвесторов?

ОПАСЕНИЯ БЕЛОРУССКОГО ДИРЕКТОРАТА

Отечественная промышленность вступила в период высоких рисков и неопределенности. Когда у 36% предприятий производственных заказов не более чем на месяц и только у 4% - до года, когда резко сжался платежеспособный спрос и остро не хватает оборотного капитала, в голову приходят самые невеселые мысли. Прецедент скандального постановления N991 их еще больше усугубил. Опрос промпредприятий, регулярно проводимый экспертами Научно-исследовательского экономического института Минэкономики, демонстрирует рост макро- и микроэкономических рисков. К сожалению, голос производителей тонет в какофонии отчетов и заверений об отсутствии в Беларуси кризиса.

БЕРЕГИСЬ ПРАВИТЕЛЬСТВА

При опросе предприятий под рисками понимается «вероятность потери предприятием части своих ресурсов, недополучения доходов или появления дополнительных расходов в результате осуществления производственной деятельности». В июле 2009г. самыми высокими для промпредприятий оказались сбытовые риски - из-за возможного отказа потребителей от продукции, т.е. от падения реального спроса. Их отметили 57,5% опрошенных предприятий. Поскольку стимулирование внутреннего спроса имеет свои пределы, резко повышается опасность еще более высокой инфляции, а Россия, Украина и даже богатые страны ЕС находятся в глубокой рецессии, то сбытовые риски кажутся вполне реальными. Очевидно, что падение промпроизводства в I полугодии на 3,6% - это только цветочки. Есть основания ожидать еще более серьезного обвала, особенно когда ресурсы работы на склад иссякнут.

Вторая по интенсивности группа рисков - макроэкономические. Их отметили 45,6% респондентов. Речь идет о рисках экономической политики, т.е. деятельности правительства (например, введение запрета на вывоз или ввоз товаров, изменения валютного курса, инфляция и т.п.). Вертикаль настолько увлеклась самолюбованием, что не заметила, как почти каждый второй промышленник стал опасаться правительства. О какой координации действий на микро- и макроуровне может идти речь, если каждый второй директор промпредприятия видит в чиновнике не помощника и полезного консультанта, а источник риска?

НЕ ВИНОВАТЫЕ МЫ, ОН САМ ПРИШЁЛ

Гораздо меньше респондентов (18,3%) отметили риски изменения рыночной обстановки (возникают вследствие изменения конъюнктуры или других обстоятельств). А ведь сегодня мы столкнулись именно с изменением структуры рыночного спроса. Но директорат не связывает риски сокращения спроса с изменением структуры экономики - он продолжает думать, что производит хорошую продукцию, вот только ее временно никто не покупает. На самом деле только одна инстанция имеет полномочия и право определить, хорош товар или плох, - потребитель. Если он не покупает, значит, нужно менять ассортимент, проводить модернизацию, увлекать новыми маркетинговыми ходами и т.д.

Во время посещения крупных промышленных гигантов один из послов важной европейской страны интересовался у директоров: если их заводы будут продавать через 3-5 лет, то с какими инновациями выйдут они к потребителю после кризиса? Некоторые директора даже не поняли вопроса. Текучка заела. Все внимание уделяется выполнению краткосрочных прогнозных показателей, выбиванию кредитов на выплату зарплаты или на поиск работы для бесцельно находящихся на предприятии рабочих. Тут бы день продержаться да месяц выстоять. На мысли и планы долгосрочной перспективы нет ни сил, ни ресурсов, ни запроса собственника, т.е. государства.

О неспособности к критическому самоанализу и стремлении переложить ответственность на внешние факторы говорит то, что организационные риски (управление, ошибки сотрудников и т.п.) отметили всего 8,3% промпредприятий. Еще с середины 2008г., когда начали появляться явные признаки кризиса, руководители предприятий обязаны были спрогнозировать ситуацию на микроуровне, снизить объемы производства, затраты, оптимизировать рабочую силу, составить план погашения кредитов и реструктуризации долга. Много чего надо было сделать еще раньше: провести диверсификацию рынков сбыта, расширить ассортимент продукции, серьезно отнестись к брендированию и т.д. Гром грянул - мужики, т.е. директора, начали креститься, не замечая при этом своей вины в случившемся. А всевозможные государственные аналитические структуры продолжали рисовать для вышестоящих инстанций радующие глаз и ласкающие ухо картинки 10-процентного роста ВВП.

Ярослав Романчук, «БелГазета».

НАРУШИТЕЛЬ КОНВЕНЦИИ

В политике и картах друзей не бывает.
Финли Питер Данн

Однако, как все изменилось. В былые времена А. Лукашенко был главным застрельщиком и энтузиастом всех интеграционных процессов на постсоветском пространстве. Он не только был дежурным участником любых союзов, создаваемых вокруг России, но и нередко выступал их инициатором и движущей силой. В те почти уже былинные времена белорусский лидер всячески подталкивал ОДКБ к противостоянию НАТО и упрекал Москву в недостаточной решительности в борьбе против западных супостатов. И потому, что образ интегратора народов бывшего СССР был способом политического позиционирования в отношениях с Россией. И по той банальной причине, что в условиях международной изоляции вся внешняя политика Беларуси по существу сводилась к поездкам по российским регионам и активности в пределах СНГ.

И что мы видим сегодня? В СМИ главной интригой неформального саммита ОДКБ в Кыргызстане были два вопроса: приедет ли А. Лукашенко и подпишет ли он Соглашение о формировании Коллективных сил оперативного реагирования (КСОР).

Судя по некоторым косвенным данным, вопрос о визите белорусского президента на саммит некоторое время висел в воздухе. Об этом сообщал «КоммерсантЪ» со ссылкой на источник в Администрации президента России. Интересно, что посол Кыргызстана в Беларуси И. Балджурова сообщила о том, что А. Лукашенко принял приглашение кыргызского президента на специальной пресс-конференции. Иначе говоря, после бойкота белорусским лидером саммита ОДКБ в июне и неформального саммита СНГ в июле его согласие приехать теперь в Кыргызстан восприняли едва ли не как сенсацию.

В основе нынешнего кардинального изменения позиции Беларуси к интеграционным тусовкам на постсоветском пространстве лежат нарастающие противоречия с Россией. Ибо отношения с другими постсоветскими государствами (кроме Украины) для нашей страны не очень важны. СНГ, ОДКБ, ЕврАзЭС, Таможенный союз и другие организации не имеют большого значения для национальных интересов Беларуси, белорусские власти участвовали в них скорее ради политического пиара да за компанию с Россией.

Можно констатировать, что ныне мы наблюдаем новое качество конфликта в белорусско-российских отношениях. Его особенность в том, что он распространяется на военно-политическую сферу, чего раньше не было. Вопросы военного сотрудничества выставлены на кон, стали предметом публичного торга.

Когда в июне в разгар «молочной войны» А. Лукашенко бойкотировал саммит ОДКБ в Москве, где подписывалось соглашение о КСОР, мы писали, что теперь за присоединение к этим договоренностям Минск потребует отдельную плату. Так и произошло. Почему бы не использовать тот рычаг давления, который Россия сама дала в руки белорусского президента своей неуклюжей «молочной войной».

Кроме того, безусловно, А. Лукашенко не очень хочется подписывать соглашение о КСОР, ибо оно предусматривает участие белорусских военнослужащих в боевых действиях за пределами Беларуси. А это противоречит белорусскому законодательству. И сам президент Беларуси много раз обещал, что пока он находится во главе государства, наши граждане не будут воевать за границей. И особенно это несвоевременно сейчас, когда Минск начал нормализовать отношения с ЕС.

Есть еще один деликатный момент. Бойкот Минском июньского саммита ОДКБ сопровождался заявлением представителей белорусского МИДа, что соглашение о формировании КСОР нелегитимно, поскольку все решения в организации должны приниматься консенсусом. А этот документ не подписали Беларусь и Узбекистан. Однако российские официальные лица ответили, что неучастие не является голосованием против, поэтому, дескать, все законно. Но при такой интерпретации устава организации может возникнуть ситуация, когда Москва объявит о проведении саммита, никто из руководителей стран—участниц ОДКБ не приедет, президент России один подпишет документ и объявит, что это якобы есть решение Организации Договора о коллективной безопасности. Ведь против никто не проголосовал.

Как известно, КСОР предназначены для использования на территории стран—участниц ОДКБ. В связи с июньским прецедентом, не может ли случиться, что эти силы будут использованы вопреки воле некоторых членов организации? Или даже введут КСОР на территорию государства против желания его руководства, в особенности, когда у России возникнет с ним конфликт? Возможно, эти тревожные вопросы задает себе не только А. Лукашенко. И это еще одна причина затягивания вопроса о присоединении Беларуси к соглашению о КСОР.

Отрицательную роль в решении вопроса о подписании Беларусью этого документа стало публичное понукание, предпринятое Кремлем. Имеется в виду грубоватое заявление помощника президента России С. Приходько: «Раз Лукашенко туда едет, значит, должен подписать». После такого недипломатичного прессинга стало ясно, что белорусский лидер ничего не подпишет, ибо это выглядело бы публичным унижением. Так в очередной раз он стал «нарушителем конвенции».

Кроме торговых войн, в самое последнее время в белорусско-российских отношениях произошло еще несколько событий, которые свидетельствуют о напряженности между странами. МИДы обоих государств обменялись репликами по поводу разъяснения консульского отдела белорусского Министерства иностранных дел о правилах посещения нашими гражданами Южной Осетии и Абхазии с учетом грузинского законодательства. Был отменен анонсированный визит в Минск мэра Москвы Ю. Лужкова.

Накануне саммита ОДКБ Беларусь и Украина провели совместную тренировку дежурных сил по противовоздушной обороне. Как известно, украинское руководство взяло курс на вступление в НАТО. А в последнее время Москва активно стремится превратить ОДКБ в «анти-НАТО». Нужно напомнить, что Беларусь и Россия 3 февраля с. г. подписали соглашение о создании Единой региональной системы ПВО. Поэтому данное событие можно расценить как публичную демонстрацию белорусского руководства.

Согласно информации все того же «Коммерсанта», накануне поездки в Кыргызстан Кремль предложил Минску провести переговоры, но А. Лукашенко будто бы проигнорировал. Во время самого саммита не произошла личная встреча белорусского и российского президентов. Беларусь так и не приняла на себя функцию председательства в ОДКБ.

Уже в понедельник 3 августа всезнающий «КоммерсантЪ» со ссылкой на Администрацию президента России сообщил, что А. Лукашенко в ходе кыргызского саммита обещал проявить благонравие и вскоре подписать злосчастное соглашение о КСОР. Но, во-первых, цена обещаниям президента Беларуси известна. Вот уже почти год он обещает признать независимость Южной Осетии и Абхазии, а воз и ныне там. Во-вторых, если Россия хорошо заплатит, почему бы и не подписать. Все упирается в стоимость вопроса.

РЭВІЗОР З ВАШЫНГТОНА

Філіп Гордан з раніцы ў пятніцу пачаў свой візіт з сустрэчы з прадстаўнікамі апазіцыі.

У амерыканскае пасольства былі запрошаныя экс кандыдат на пасаду прэзідэнта на выбарах 2006 г. Аляксандр Казулін, лідэр ПКБ Сяргей Калякін, старшыня БСДП Анатоль Ляўковіч, старшыня АГП Анатоль Лябедзька, намеснік старшыні Партыі БНФ Вінцук Вячорка, намеснік лідэра Руху «За Свабоду» Віктар Карнеенка, сустаршыня БХД Віталь Рымашэўскі, прадстаўнік праваабарончага руху «Вясна» Валянцін Стэфановіч і лідэр «Маладых дэмакратаў» Міхаіл Пашкевіч.

Сустрэча доўжылася больш за паўтары гадзіны. Філіп Гордан больш слухаў, чым гаварыў. Яго цікавіла сітуацыя ў Беларусі, як яе ацэньваюць апазіцыянеры. Памочнік Дзяржсакратара адзначыў, што гэтую ранішнюю сустрэчу ён правёў, каб быць больш падрыхтаваным для сустрэчы з прадстаўнікамі ўладаў, паведаміў Міхаіл Пашкевіч.

Гордан таксама зазначыў, што Амерыка не пойдзе на адмену эканамічных і візавых санкцый супраць Беларусі ў абмен на павелічэнне штату пасольства ў Мінску.

У праграме аднадзённага візіту былі таксама сустрэчы ў Адміністрацыі прэзідэнта і Міністэрстве замежных спраў.

У Адміністрацыі Гордана прыняў кіраўнік гэтага органа Уладзімір Макей. Менавіта ён лічыцца архітэктарам сённяшняга замежнапалітычнага курсу лукашэнкаўцаў.

«Адбыўся грунтоўны абмен думкамі па пытаннях шматбаковага супрацоўніцтва, узаемадзеяння ў сферы міжнароднай бяспекі і раззбраення. Бакі дамовіліся падтрымліваць рэгулярныя кантакты», — паведамляе БЕЛТА пра сустрэчу Гордана з Макеем.

Пасля сустрэчы ў МЗС не было традыцыйнага выхаду да прэсы, і вынікаў перамоваў з афіцыйнымі структурамі пакуль не ведаем. Што маецца на ўвазе пад «рэгулярнымі кантактамі», стане ясна пазней. Аднак у апошні час у двухбаковых адносінах заўважна знікла ранейшае напяццё.

У Мінск Філіп Гордан прыбыў з Вільні. Падчас візіту ў Літву 12—13 жніўня ён абмеркаваў з кіраўніцтвам гэтай краіны шэраг актуальных міжнародных праблем, у тым ліку стратэгічную канцэпцыю НАТО, уплыў сусветнага эканамічнага крызісу на краіны Усходняй Еўропы, праграму ЕС «Усходняе партнёрства», сітуацыю ў Грузіі, Украіне і Беларусі.

Як заявіў на сустрэчы з памочнікам дзяржсакратара ЗША міністр замежных спраў Літвы Вігаўдас Ушацкас, «падтрымка ЗША з`яўляецца важнай для ажыццяўлення палітыкі Усходняга партнёрства». Міністр таксама ўказаў на неабходнасць умацавання супрацоўніцтва з усходнімі суседзямі. «Асабліва важна ўключыць у гэтыя працэсы нашага найбліжэйшага суседа — Беларусь», — падкрэсліў Ушацкас.

Каментуючы адносіны ЗША і Беларусі, Гордан заявіў:

Злучаныя Штаты адменяць санкцыі ў дачыненні да беларускіх прадпрыемстваў пасля таго, як у краіне з`явіцца больш свабоды для актывістаў апазіцыі, СМІ і НДА.

Амерыканскі чыноўнік адзначыў крокі насустрач з боку беларускіх улад, у прыватнасці вызваленне палітзняволеных. Менавіта такія крокі, падкрэсліў Гордан, «зрабілі магчымым» яго візіт у Беларусь. «Магчыма, беларускія ўлады гатовы ісці насустрач, але павінны прыкласці больш намаганняў», — цытуе Гордана агенцтва Рэйтэр.

Пакуль жа, адзначыў памочнік дзяржсакратара, у Беларусі працягваюць арышты паводле палітычных матываў. Вашынгтон гатовы адправіць у Мінск пасла (зараз амерыканскае пасольства ў Беларусі ўзначальвае часовы паверэны. — БелаПАН.), але «мяч — на баку поля беларускіх улад», падкрэсліў Гордан.

Пры гэтым ён даў зразумець, што падчас яго візіту ў Мінск складана чакаць канкрэтных рашэнняў пытанняў аб павышэнні ўзроўню пасольства і аб адмене санкцый.

Зміцер Панкавец; інф.БелаПАН.

Заснавальнік: Сяржук Салодкі
Рэдактар: Аляксандр Шчамлёў

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742

Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца пры падтрымцы сяброў.
Распаўсюджваецца бясплатна